

MÉHÉSZETI

KÖZLÖNY

Kolozsvár 1918.

Szeptember.

XXXIII. évfolyam

9. szám.

Megjelenik rendszeres viszonyok között havonta legalább 1 ivnyi terjedelemben.

Az Erdélyi Méhészegyesületek hivatalos közlönye.

Kiadja az Erdélyrészi Méhész Egyesület.

Felelős szerkesztő: Győrfi István.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület méhtelege.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy évre 6 K, félévre 3 K. Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület tagjai az évi 6 korona tagsági díjért ingyen kapják. A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére: Kolozsvár, Pap-utca 6. sz. küldendők. Pénzküldemények kizárólag a pénztárhoz (Kolozsvár, Bocskai-tér) irányítandók.

Nyilatkozat!

Az ország különféle részéből a méhészeketől naponként az iránt intézettek kérdések hozzánk, vajjon az általunk olvasztott és hengergépeinken előállított mülép vegytiszta és hamisítatlan-e? A nagyérdemű méhészek urak tájékoztatására kinyilatkoztatjuk, hogy mi

kizárólag vegytiszta és I-ső rendű méhviaszból készítjük a mülépet s annak jóságáért és hamisítatlanságáért személyes anyagi felelősséget vállalunk.

Mülépből nagy készletet tartunk raktáron s azt gondosan csomagolva bármely időszakban napi árban szállítjuk. Mintát kívánatra bárkinek is szívesen küldünk. Kiselejtezett 10 kg. léptörmelék és fedelezések beküldése ellenében 2.30 kg. I-ső rendű vegytiszta mülépet adunk minden ráfizetés nélkül cserébe. Elvállalunk feltétlen vegytiszta méhviaszt müléppé való méret szerinti kihengerlésre is, melyért ugyancsak felelősséget vállalunk az iránt, hogy azt a méhész abban a vegytiszta minőségben vissza is kapja. Kihengerlésért kg.ként 5 korona munkadíjat számítunk. Veszünk tiszta méhviaszt, léptörmeléket és a már kiolvasztott lépsalakat korlátlan mennyiségben a legmagasabb napi árban. Kérjük az igen tisztelt méhész urakat, hogy a legnagyobb bizalommal hozzánk fordulni szíveskedjenek és magunkat ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel

POLLERMANN PÁLNÉ és TÁRSA,

gőzviaszöntöde és mülépkészítő telepe Székesfehérvár, 2. sz. Pálya-u. 28.

Elterjedt
magyar méhészeti szaklap a

Méhész Ujság,

mely megjelenik havonta Szegeden. Minden szám gazdag és változatos szakképekkel és számos képpel jelenik meg. A nagy album alakú és izléses kivitelű lap egy évi előfizetési ára 12 K. Mutatvány számot bárkinek díjtalanul küld a „M é h é s z U j s á g” kiadóhivatala:

Szeged, Kossuth Lajos-u. 32. sz.

Kerettfogót,

elsőrangú acélból, bármely kivitelben szállít a „MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest VI., Frangepán-utca 33. míg a készlet tart. (4-5.)

Méhészeti cikkekről szóló árjegyzéket
— ingyen és bérmentve küldünk. —

Mézet, viaszt, sonkolyt

:: :: legmagasabb napi áron vesz az :: ::

Erdélyrészi Méhészt Egyesület.

Megkeresések ez ügyben Dr. Zsögön Béla postatanácsos, ügyvezető alelnökhöz intézendők. (Kolozsvár, Bem-utca 9.)

Előjegyzéseket elfogadok:

1. „Természetesség a méhészetben“ című könyvem bővített kiadására. Ára 8 korona lesz.
2. „Utolsó virágok“ című művemre. Ára 1 korona lesz.
3. Számos érdeklődésre közlöm, hogy saját rendszerű zsilipes kaptáramat, melyből a rajt kiszállás nélkül elfogni és a mézet méhszurások nélkül elszedni lehet, helyben 110 kor.-ért készítik.

DONÁTH ALADÁR,

m. kir. méhészeti szaktanár, Kolozsvár, Ferenc József-ut 81.

Veszek mézet, viaszt, sonkolyt

állandóan

minden mennyiségben legmagasabb napi ár mellett.

Ajánlatot csak ármegjelöléssel kérek. — A szállításhoz szükséges mézbödönöket én szállítom.

RITZMANN LAJOS keresk. méhészt és műlépgyáros
Okér (Bácska). (6—.)

Hogy fizet legjobban a méhészt?

Ugy, ha kaptár és eszközszükségleteinket, ugyszintén a többi méhészteti kellékeket a szigoruan szolid, jóhírnevű és már 31 év óta fennálló

Kühne Ferenc utóda

első magyar kereskedelmi méhtelepénél
Budapest, I., Attila-utca 91. sz. szerezzük be.

Gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó, az 1916. évre szóló főárjegyzéke méhészteti utmutatóval együtt szívesen ingyen és bérmentve küldetik.

Nyomatott a Szent Bonaventura könyvnyomdában Kolozsvárt.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZEGYESÜLETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KIADJA AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET.

Felelős szerkesztő:

GYÓRFI ISTVÁN.

Társszerkesztő:

GÁL IMRE,

az udvarhelyvármegyei Méhészegyesület titkára.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 38-ik évi rendes közgyűlését folyó évi szeptember hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Mészáros-utcai központi műhelye irodahelyiségében, melyre az egyesület minden egyes tagját az elnökség tisztelettel meghívja.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYSOROZATA:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató választmány évi jelentése.
3. Az 1917—18. évi zárszámadás.
4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1918—1919. évi költségelőirányzat.
6. Az elnökség és választmány kiegészítése.
7. Indítványok*.

Az igazgató-választmánynak 1918. évi június hó 14-én tartott üléséből.

Br. Jósika Gábor,
elnök.

Dr. Balázs Ferenc,
főtitkár.

Jegyzet. Az alapszabályok 33. §. illetve 35-ik §. értelmében a mennyiben az összehívott közgyűlés a tagok részvétlensége miatt nem lenne határozatképes a 8 nap múlva tartandó közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül fog határozni.

* Indítványok az alapszabályok 31. §. értelmében a közgyűlés napja előtt 8 nappal az elnökséghez benyújtandók.

Erdélyrés i Mész Egyesület 1917/18. évi zárószámadása.

Folyó sz.	Bevétel	Elő-irányzat		Tényleges bevétel		Folyó sz.	Kiadás	Elő-irányzat		Tényleges kiadás		
		K	f	K	f			K	f	K	f	
1	Áthozatal az 1918 év I-ső feléről	—	—	803	44		I. Személyi járandóságok:					
2	Mult évi tagsági díj hátrálékból	1000	—	1000	—							
3	1917—18. évi tagsági díjból	4000	—	4618	—	1	T. V. jutalmazására	1250	—	1250	—	
4	Méhteleg jövedelméből	600	—	330	12		II. Dologi kiadások:					
5	Hirdetési díjból	100	—	121	20		2	Lapkiadó évi munkadíjában	600	—	470	—
6	Hadikölcsön kamatból	60	—	60	—		3	Mész évi fizetésében	1200	—	2509	—
7	Államsegélyből	3000	—	3000	—		4	Igazgató-alelnök	50	—	50	—
8	Vegyes bevételekből	300	—	1070	—		5	Főtítkár	200	—	200	—
	Összes bevétel	—	—	14711	74		6	Szerkesztő és } évi irodai	200	—	200	—
	Összes kiadás	—	—	15303	61		7	} átalánya	200	—	200	—
	Összes tulkiadás	—	—	591	87		8	Pénztárnok	150	—	150	—
							9	„Mészeti Közlöny“ nyomása	4500	—	4808	—
							10	Posta díjakra	600	—	440	—
							11	Adó, pástorbér, kéményseprés és tűz- biztosítási díj	50	—	87	23
							12	Telepfentartási költségek	200	—	820	—
							13	Útiköltségekre	200	—	600	—
							14	Írói díjban	100	—	100	—
								Vegyes kiadások	400	—	3669	38
								Összes kiadás	—	—	15303	61

Kolozsvár, 1918. év.

Tárgyalta és elfogadta az Erdélyrészi Mész Egyesület igazgató választmánya 1918. július 12-én tartott ülésében.

Báró Jósika Gábor,
elnök

Zsögön R. Mihály,
pénztárnok.

Erdélyrészi Méhész Egyesület 1918/1919. évi költségvetésének előirányzata.

Folyó sz.	Fedezet				1917/18. évre		1918/19. évre		Folyó sz.	Szükséglet				1917/18. évre		1918/19. évre	
					K	f	K	f						K	f	K	f
					K	f	K	f						K	f	K	f
	Áthozatal az 1917/1918. évi zárószámadásból									I. Személyi járandóságok :							
1	Mult évi tagságdíj hátralékból				1000	—	800	—	1	Tisztviselők jutalmazására				—	—	2200	—
2	1917/1918. évi tagsági díjból				4702	—	5000	—		II. Dologi kiadások :							
3	Méhteleg jövedelméből				330	12	400	—		II. Dologi kiadások :							
4	Hirdetési díjakból				121	20	150	—	2	Lapkiadó évi munkadíja				470	—	500	—
5	Hadikölcsön kamatából				60	—	60	—	3	Méhésmester fizetés pótlására				—	—	3650	—
6	Államsegélyből				3000	—	3000	—	4	Igazgató-alelnök }				—	—	300	—
7	Műhely jövedelméből				—	—	5000	—	5	Főtitkár } évi irodai				—	—	300	—
8	Vegyes bevételekből				3624	98	4000	—	6	Szerkesztő } átalánya				—	—	300	—
	Összes bevétel				—	—	18410	—	7	Pénztárnok }				—	—	300	—
	Le a kiadás				—	—	17260	—	8	Jegyző				—	—	50	—
	Maradvány				—	—	1150	—	9	„Méhészeti Közlöny“ nyomása				4808	—	6000	—
								10	Postadíjakra				440	—	500	—	
								11	Adó, pásztorbér, kéményseprés és tűzbiztosítási díj				—	37 23	60	—	
								12	Telepfenntartás költsége				820	—	800	—	
								13	Utiköltségek				600	—	600	—	
								14	Írói díjak				100	—	500	—	
								15	Vegyes kiadások				3669	38	1200	—	
									Összesen				—	—	17260	—	

Kolozsvár, 1918. év.

Tárgyalta és elfogadta az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató választmánya 1918. július 12-én tartott ülésében.

Bárá Jósika Gábor,
elnök.

Zsögön R. Mihály,
pénztárnok.

Tartozásunk.

Nem hálás téma biz-e, mert az emberek kilencvenkilenc százaléka elkomolyodik a „tartozás“ szóra. Nem is csodálkozom ezen, hiszen annyi a követelés minden oldalról, hogy a szorgalmas élet is alig elég annak lerovására. S míg állami, egyházi, társadalmi tartozásainknak tőlünk telhetőleg igyekezünk eleget tenni, addig önmagunk iránti tartozásaink közül igen sokat immelámmal, vagy nem is teljesítünk. Pedig magunk iránti tartozásunknak lerovására a méhészetben ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben megbecsülhetetlen hasznunkra van.

Akár az egyén, akár érdekközösségben élők társasága, önmaga iránti tartozásának különféle rovatait, ha úgy tudja beállítani, hogy a mások sérelme nélküli a forgalmi haszon neki biztosítva legyen, akkor az érdekközösségben munkálkodók nemcsak a köznek, hanem az abban élő egyénnek is megalapozzák, biztosítják a jelent és a jövőt egyaránt. Ez tulajdonképen az élet számadása és pedig helyes számadása, vagy ha úgy tetszik az élet művészetete.

Kedves méhésztársak! gondolkoztak-e arról mindnyájan, hogy nekünk okos számadással, önmagunk iránti tartozásunk szorgalmas teljesítésével kell érdekközösségünket munkálnunk! A méhészek ma közgazdaságunk épületének nevezetes szegletköve, melynek az érdekközösségbe való okos beállítása akkor ad dus hasznót az egyesnek, a mikor önzetlen szolgálatába áll a köznek. Más szókkal: önzetlenebb egyleti munkásságra van minden vonalon szükség, olyan munkásságra, mely sem fáradsággal, sem külön kiadással nem jár, mert csak jó akarat és úgyszeretet, meg némi hálaérzés kell hozzá.

Egyleteink, központjaink vezetőitől megvárjuk, hogy minket támogassanak, de viszonttámogatásra már kevesen gondolnak. Azt hiszik a felületesen gondolkozók, hogy a tagsági díj lefizetésével egyleti kötelességüknek is eleget tettek s ezzel az egylet támogatása részükről rendben van. Pedig nem úgy van. *A tagsági díj lefizetésével csak bizonyos jogokat szereztünk, de az egylet iránti tartozásunknak eleget nem tettünk.*

Központjaink el vannak látva viasz-feldolgozó műhelyekkel, foglalkoznak méz és egyéb méhtermékek értékesítésével, központjainkat ezekben a munkájukban támogatnunk kell azzal, hogy

eladásra kerülő méhtermékeinket ott értékesítsük. Egyleti központjaink ép oly árba vesznek át mindent, mint a kereskedők s így tagjaink kárt nem szenvednek, ha nevelik a központ forgalmát, sőt hasznot okoznak nemcsak a köznek, hanem önmagunknak is, mert a központok anyagi erősödése egyben a tagok haszna is.

Méhészeti egyesületünk anyagi erősödését akkor mozdítjuk elő nagymértékben, ha a méz és méhtermékeinket általuk, náluk értékesítjük, nekik adunk, tőlük veszünk. Ezáltal élénkebbé és bensőbbé tesszük az érintkezést, ami nevelí bennünk az összetartás érzetét, erősítjük a forgalomból származó haszonnal az egyletet s ez által képessé tesszük nemes céljaink elérésére, melyek között vagy egy, vagy más alakban mindig ott szerepel az egyleti tagok erkölcsi és anyagi támogatása.

Az a tisztességes polgári haszon, amelyet egyleteink az adás-vevéssel és közvetítéssel nyernek egyesek számadásában kevés, de figyelemreméltó az összeség munkájában. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy minél nagyobb a forgalom, annál jutányosabbak az árak is, minden számadásunk arra az eredményre vezet: tartozásunk szorgalmas lerovása legsajátabb kötelességünk, mert a méhészet csak úgy válik olyan közgazdasági tényezővé, mely a legszélesebb rétegekben is éreztetni fogja gazdaságilag jótékony hatását.

Homoródszentmárton.

Györfi István.

áll. isk. igazgató.

Méhészet Ukraínában.

Bachmut és Selidovka községekből — Jekaterinoszlav város közelében — aradi származású katonatiszt Aradra szabadsággal hazaérkezvén, az ottani méhészetéről következő néhány érdekes adatot közöl:

Alig van ott ház, ahol ne volna méhes, de nem 2—3 család, hanem 50—100 családig való, sőt a 150 családu méhesek nem is ritkaságok ottan.

Dzierzon családok azaz a mi keretes rendszereink ott nem kultiváltak, — hosszukás álló négyszegletű ládákban vannak elhelyezve a családok, melyeknek tetejében lapos lécek fekszenek, ezek sejtkezdetekkel láttatnak el az építmény irányítása végett és

akképen, hogy a láda baloldalán lévő röplyukhoz a lépek keresztben álljanak azaz meleg építmény éressék el.

Összel, mikor a fiasítás megszűnt, hosszú, lapos késsel a kas falaihoz ragasztott építményt hosszában leválasztják és így a keretléceken függő lépek kiszedhetők, — méheket nem ölik meg, hanem szélnek eresztik, mire azok magukat a meghagyott magméheknel bekoldulják.

Elbeszélőnk szerint ott olyan bőséges mézhozamok, mint nálunk, nincsenek; — a méz minősége másodrendű, sűrűsége kisebb a magyar mézénél.

A méhész — mivel Oroszországban kevés cukorgyár van, — első sorban saját mézszükségletét biztosítja, csak a többlet kerül eladásra, de a mi mézárainknak felét sem éri el.

A méhfaj, mely Ukrajnában tenyészik, ugyanaz, mint a mi magyar méhünk, olasz vérkeverék ott ritka és csakis értelmesebb tenyésztőknél található.

Rajzási főidény július közepétől kezdődik.

Dr. Fényes Kálmán.

Méz és hamisítása.

(Folytatás.)

Bár a méhészet speciális gazdasági foglalkozási ág, amelyről napilapban ismertetést olvasni kissé szokatlan, mégis éppen napjainkban szükségesnek látszik, ha nem is éppen a méhekről, hanem a méhek termékéről a mézről ismertetést közlünk. Talán még a nem méhész előtt is érdekes annak ismertetése, hogyan készül a méz, minő alkotrészekből áll, mi a magyarázata óriási táptartalmának és végül, hogyan hamisítják a mézet?

Tüneményes költőnk Petőfi írja egyik költeményében:

„Mint nyugtalan madár az ágakon,
Helyről-helyre röpköd gondolatom,
Szedegeti a sok szép emléket,
Mint a méh a virágról a mézet.”

Bizony, ha elgondoljuk hányszor szállnak a kis méhecskék virágról virágra rendületlen szorgalommal, amíg 1 kg. mézet összegyűjtenek. Teleszivják magukat a virág nektárjával, az u. n. mézgyomrukban (van emésztő gyomruk is) földolgozzák, majd a kristály-

tiszta, csodálatos építményű viaszcellákban elraktározzák, finomítják, érlelik, stb. mígnem a virág kelyheinek nektárja átalakul mézzé.

A méznek rendkívüli tápláló és gyógyereje különböző körülményeknek köszönhető. Részben már láttuk. Kiegészítésül még meg kell jegyezmem, hogy a tiszta mézben a vegyi vizsgálatok csak 2°/_o nyers, 42°/_o szőlő és 35°/_o gyümölcs-cukrot, olajat és kevés hangyasavat találtak. A nyers cukor a gyomornak nagy munkát ad, mert ezt teljesen fel kell dolgoznia, mielőtt a vérbe felszívódhatnék. Ezzel ellentétben a szőlő és gyümölcs-cukor, amely majdnem teljesen kiteszi a méz anyagát, egyenesen a vérbe megy át, anélkül, hogy a gyomornak a legkisebb munkát okozná. A méz tápláló erejének ez az egyszerű magyarázata. Különbözik pedig arról, hogy a méz valóságos konglomerátuma a tápláló anyagoknak, meggyőzhet az a tény is, hogy egy méhcsalád, mely k. b. 30,000 egyedet számlál, egy egész tél folyamán beéri 10 kg. mézzel.

Szűk határok közé lévén szorítva, röviden bár, de egy-két szóval méltatnom kell a méznek gyógyító erejét is.

Az egészséget szívóssá teszi a betegségekkel szemben, bizonyos betegségekből pedig, mint valami csodadoktor meggyógyít. Nem reklámképen mondom, hogy sok ember van, aki gyerekei egészségének visszanyerését a méznek köszöni kizárólag. Bizonyos gyomorbetegségekre áldás, hüléseknél, gége és tüdőbajok ellen pedig megváltás.

Akik azzal találnának érvelni, hogy a méz gyomorfájást okoz, azoknak két dolgot ajánlok figyelmükbe. A méz nem nyálkás, melyből már jóllakot állapotban kilószámra lehetne fogyasztani. A méz fontos és kiegészítő része mindennapi táplálékainknak, amelyet más ételekkel egyenragusítva, munkaerőnként állandó frissességben megőrizhetjük. A mézből a kevés is sok, tehát elég. A másik körülmény pedig, hogy mindaz, amit a mézről mondtam, kizárólag csak a valódi mézre vonatkozik, már pedig — mint méhészt állítom — még az sem lehet biztos, hogy valódi mézet kap, aki a méhészt kezéből, a kaptárból előtte kivett lépesmézet veszi át. A mézhamisítás a közönségnek határtalan tájékozatlanságát a végtelenségig kiaknázó üzereknek aljas vakmerősége miatt már oly óriási arányokat öltött, hogy a bajt — akár csak az előre haladt fertőző betegséget — csak nehezen lehet orvosolni.

Törvényünk expressis verbis megállapítja a méz fogalmát és pedig a következő szabatosséggal: „Méz elnevezése alatt valamely

jelzővel, vagy anélkül, kizárólag csak a méh által készített és elnevezés alatt ismert termék hozható forgalomba.“

És mit tesz a raffinált, mindent kijátszó aljas kufár? Hogy a §-ust rá ne lehessen huzni, értéktelen, egészségtelen pancsát vagy kompozitumát, „műméz“ „Budagyöngye“ vagy „Mézelin“ stb. hangzatos nevek alatt, állítólag olcsón, tényleg pedig oly drágán hozza forgalomba, hogy az egyenes szemtelenség. Intelligens embert azonban az ilyen hirdetések, amelyek lépten-nyomon olvashatók, még csak kísértésben sem hozhatnak.

Szerény véleményem szerint a hamisításnak nem is ilyen nyilvánvalóan értéktelen és ártalmas produktumaitól kell a közönséget óva intenem, hanem azoktól a pancsoktól, amelyek a legszemérmertlenebbül tisztán a „méz“ nevet viselik magukon a méz anyagának, jellegének, táp és gyógytartalmának, aromájának teljes nélkülözésével. De van egy tulajdonságuk az ilyen produktumoknak, amelyben tulszárnyalják a valódi mézet: a szín. Ez ragyogó, csillogó aransárga stb. Ez a fő a hamisítónál, mert az abszolút tájékozatlan fogyasztó épen csak a színéről ítéli meg a mézet. Pedig ha meggondolná, hogy a méhecske dalolva keresi föl a millió színben pompázó erdő, mező és líget megszámlálhatatlan fajtájú illatos virágát, melyeknek nektárjai a sötét barnától a legvilágosabb színű árnyalatokban váltakoznak, legkevésbé venné alapul a méz minőségének megállapításánál annak a színét.

A hamisított méznek, amely a legjobb esetben is nem más, mint 70—80% cukor, 20—30% víz és bizonyos sav hozzáadásával főzött szirup, legkönnyebb a színt és a méz aromáját utánozó szagot megadni. Az előbbire szolgál a kátrányfesték, az utóbbira bizonyos szagosító szer, eszencia.

Hogy pedig a mézhamisítványok a fogyasztók körében annyira elterjedhettek, annak egyik főoka a hamisító technika általános és rendkívüli tökéletessége, amely a legkitünőbb szakértőt is félrevezetheti. A hamisított méz közönséges cukortartalmának nagyon nehezen emészthető voltánál, az egészségre ártalmas festék, illatosító szer és sav tartalmánál fogva határozottan egészségtelen és épen mert nem bír a valódi méz könnyű emészthetőségével (lásd fennebb) táp és gyógytartalmával, hamisítatlan aromájával, legalább is 80%-kal értéktlenebb a valódi méznél.

Igen hosszúra nyúlna ismertetésem, ha a hamisításnak azon módjait is felsorolnám, amelyeket a lelkiismeretlen méhészt az ő

különböző beavatkozásaival és mesterkedéseivel könnyen kultiválhat. Teljesen a méhészlélektudományosságán mulik, hogy az áruba bocsátott méze mily mértékben (negyed, fél, stb.) tartalmaz olyan anyagokat, amelyeket nem a virág kelyhe nyújtott, sőt talán a méhek sem érintettek.

A mézvásárlás a hamisítások ennyire elterjedt korában kizárólag bizalmi dolog. Csak az lehet biztos affelől, hogy valódi mézet fogyaszt, aki megbízható termelőtől közvetlen szerzi be a mézet. Különösen a hangzatos hirdetésektől kell tartózkodnia a közönségnek, mert nagyon sajnálhatunk minden fillért, amelyet mesterfogásokkal kotyvasztott szirupokért adtunk. Az természetes, hogy minden, ami jó, drágább a rossznál, de még mindig jobb, ha biztos helyről szerzett jót fizetjük meg jól, mint ha a rossz és értéktelenért ugyanannyit, sőt gyakran többet is adunk.

Ha csekély fáradozásomnak csak annyi eredménye is lenne, hogy a közönség a méz beszerzésénél az eddiginél nagyobb óvatosságot fog kifejteni, céloimat már akkor is elértem.

Dr. Uhlyarik János.

Levelek.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

A méhészeti lapok eddig a méhészeknek írtak. Szeretném, ha egyszer már a „méhtulajdonosokhoz“ is szólnának.

Tudja Szerkesztő Úr, kik azok a méhtulajdonosok? Azok, Szerkesztő úr, akiknek a méz elszedése és a méhek lekénevezése egyet jelent, akikben nincs meg a „méhésznek“ az a gyöngédsége, hogy sajnálja leölni állatkáit hiába, ahelyett, hogy olyan módot keresne, amely nem kívánja a méhek leölését méz elszedéskor.

Azokról a falusi emberekről akarok beszélni, Szerkesztő úr, akik kassal méhészkednek és ősszel, a főhordás befejezte után jukat ásnak a földbe, kén port gyujtanak meg benne és feleje helyezik a kast, hogy mind lehullnak a nehéz füsttől a méhikék. Én arról akarok beszélni, hogy mért van ez így, mikor máshogy is lehetne, mikor feltalálták az átmeneti kast, mely egyszerűbe megváltaná a méheket a korai haláltól.

A magyar méhészeknek elenyészően csekély része méhészkedik kaptárral. A nagyobb része az egyszerűbb kasban tartja

méheket és pedig azért, mert a kaptár drága (kezelésére meg nincs ideje, vagy nem ismeri) és mert a kassal (kivéve az őszi lekéne-zést) semmi baj, fáradság nincsen. Ezek az emberek legtöbbször nem tartanak tíznél több kast és rendszerint ahány raj volt, annyi családot kéneznék le ősszel, hogy elszedjék a mézkészletét.

Ezeket az embereket nem lehet hibáztatni. Szerkesztő úr tudja, hogy a méz édes és ezek az emberek éppen olyan jól tudják ezt. És mit csináljanak egyebet? A méhállományuk sohasem fogyhat el, a bő rajzásból mindig pótolják a veszteséget és azt tudják, hogy ha elszedik a mézet és a családot meghagyják, úgys elpusztulnak azok. Hát leölik inkább ök a méheket!

Ezeket a méhtulajdonosokon mi kell segítsünk! Terjeszteni kell az átmeneti rendszert!

Az átmeneti kassos méhészetéről akarok beszélni.

Nem arról, hogy csinálók egy akkora drótkarikát mint a mekkora a láda fenekén levő lyuk, azt ráteszem a kas tetejére és mellette elfürészelem azt, mikor meg ezzel kész vagyok ráteszem a ládát, nem, én arról akarok beszélni, hogy a méhtulajdonosok végre neki is kezdjenek ennek!

Hogy eddig mért nem kezdtek neki, annak sok oka van. Nagy a gyanum például, hogy a legtöbb ember nem is tud az átmeneti rendszerről. Nem tudja, hogy abba a ládába betesz tíz keretet és ősszel tíz keret tiszta mézet vehet el anélkül, hogy kínlódna méhei leölésével. Aztán meg ládát csinálni is kéne, már pedig faluhelyen hol vagyon a deszka, hol vagyon a szeg és hol vagyon a keretléc . . . ez a kettő a legnagyobb két ok. De Szerkesztő úr, olyan könnyű ezeken segíteni.

Minden faluban van pap, tanító. Azok vegyék kezükbe a dolgot. Világosítsák fel a népet.

A mi egyesületünknek van méhipari műhelye: szállítsa a ládákat. A pap, vagy a tanító összeírja, hány láda szükséges. A műhely pedig elküldi a falu részére az egészet egy csomagban.

Mézet, viaszkot

legmágasabb napi árban vásárolok, kívánatra edényeket küldök, nagyobb tételeket a helyszínen átveszek. (3—6)

FEKETE B., bizományos Budapest, Tompa-utca 19. szám.

Egy láda, amint az árjegyzékből látom 15 K. A viszonyokhoz képest nem sok. Ez sok akkor, mikor valakinek tíz darab kellene és százötven koronát kell kiadjon érte. A falusi ember kész ezermester. Ha sokalja az árát, küldjenek neki csak *anyagot*, deszkát, szeget, keretet, *majd elkészíti ő a ládát*. Ha pedig nincs sok deszka a háboru miatt a műhelyekben? Ez elég baj volna, de ha a minisztérium eddig oly jóakarattal vette gondjába a méhészek ügyét, talán most sem fordul el és utal ki deszkát a műhelyek részére.

A legelső dolog az volna, hogy megtudják, van-e annyi deszka anyag, amennyi kellene. Ha van, felhívást kell intézni minden faluba a paphoz vagy a tanítóhoz aszerint, hogy melyik méhészkedik. Ebben le kell írni tüzetesen az átmeneti rendszert, a régi kasnak átmeneti kassá való átalakításának a módját és fel kell kérni őket, hogy bírják rá a méhészeket arra, hogy térjenek át az átmeneti rendszerre a *saját érdekében*. Azután, hogy írják össze ők, hány ládára van szükség és tegyék meg a rendelést . . .

Szerkesztő úr . . . én magam elé képzelem a falut a nagy, fehér kalapos kasokkal. Elégedetten járnak ki és be a méhek és még megelégedettebbek lesznek az emberek, kik, hogy most még kevesebb bajuk lesz a méhekkal alig hiszem, hogy megelégedjenek tíz méhcsaládcskával.

Szerkesztő úr híve.
Csehétfalva, 1918.

Balázs Ferenc.

Jegyzés. Örömmel üdvözlöm a t. levéllíró úr életrevaló gondolatait. Az átmeneti kasokkal való gazdálkodás eszméje egykorú egyesületünk működési idejével: közel félszázados. Hosszú évtizedek óta hirdeti egyesületünk ennek a gazdálkodási módnak előnyeit a régi kasos gazdálkodással szemben. Most, hogy a méhészek maguk is kezdik a rendszerváltozást fészegetni, az idők kedvező jelének tartom.

Ami egyesületünk vezetőségét illeti, hiszem, hogy minden tőle telhetőt meg fog tenni, hogy a nagy horderejű eszme végre tető alá jusson. Meglesz a felhívás, lesz deszka, szeg, keret, csak jöjjenek aztán a megrendelések, hogy jövő tavasszal mézes ládikája lehessen minden lenyakazott kúpkasnak.

Szerkesztő.

VEGYESEK.

Lapunk folyó évi összes számait megküldjük minden új előfizetőnek és tagnak.

Ahol a méhek hordanak. A Hargita alján virágos tavasz van. Az erdei tisztások, a patakok, a két Homoród partjai, völgyei telve vannak színes, tarka virágokkal. Jóleső melegség töltötte el lelkemet, mikor a Mezőség lesült, sárga pusztasága után magam előtt láttam a dús virágú mezőt. A letarolt erdők vágterein métermagasságra nőtt fel, az ajakasoknak, zsályaféléknek virág szövevénye s a málnabokrok indái járhatatlanná teszik az oldalokat. Virágillat mindenfelé s mit úgy vár, óhajt a fülem, nem hallok a méheknek vig, szüreti dongását. Egy-egy erdei méhecske kóborol itt-ott s szinte látja az ember, hogy a virágok mint kellett magukat hajladozva, hogy odacsalják a kis szárnyas látogatót.

Gyümölcsözetlen hull le millió virág szírom s benne sok ezer kiló drága méz. A nagy Eldorádonak csupán egy foltját használja ki az Udvarhelymegyei méhész egyeslet Ilonavölgyi kis telepe. A csapás azonban már nem töretlen: az udvarhelyi egyesület megkezdte a dús legelők okos kihasználásának munkáját. Az ötven családos kis telep jövőre már megkétszereződik, majd megoszlik s néhány év múlva vidám méhek dongják körül a havasok virágos alját.

Hány pusztuló méhcsaládot lehetne megmenteni, ha volna elég kis munkásunk összegyűjteni a pusztuló nektárt. Vándorlásra is gondoltam; a méh és méz mai ára mellett, még a vasuti szállítás is kifizette volna magát, ha lehetséges volna egyáltalán bármiféle szállítás.

A dús mezők látása végeredményébe mégis csak lehangolt. Nap-nap után kapom a panaszos, kérő leveleket. Erdély középrieszein, a királyhágóntúli téreken étlen pusztulnak a méhek. Nemzeti vagyonunk hány százezer kamatozó tőkével lesz szegényebb egy év múlásával.

Mit tegyünk? Most már az egyetlen reménységünk, csak a cukor. Erdély egyes helyein, ha van is hozam, oly kevés mennyiség, hogy azzal a pusztuló családokat megmenteni nem lehet. Cukorra van szüksége sok ezer méhésznek, melyet már szeptem-

ber hónapban feletethet s nem amelyik kiosztása felett még decemberben is veszünk.

A pénzügyminisztérium ezideig 10 vággonnal biztatja a méhészeket s hiszjük, hogy az ígéret mihamarább valóra válik.

Dohánykiosztás. Az Országos Magyar Gazdasági Egylet őszire újabb dohány kiutalását eszközölte ki a pénzügyminiszter úrnál a mezőgazdasági munkások s így természetesen a méhészek részére is. A kiosztást az egyesületek végzik. Egyesületünk is a II-ik kiosztásra a dohánymennyiséget a mint megkapja tagjai között szétosztja. Tekintettel arra, hogy Kolozsvárt átvenni a dohányt nem áll minden tagnak módjában, egyesületünk olyképp határozott, hogy azt postán fogja elküldeni még pedig az e célra készített ládákban. Így természetesen nagyobb költség merül fel, de valószínűleg minden méhész szívesen megfizeti. Egy-egy méhész 15 csomag dohánnyra tarthat igényt. Ennek valamint a ládának ára a postai szállítási, kezelési és csomagolási díjjal együtt 9 K.

Kik tarthatnak igényt a dohánnyra. 1. Aki az egyesületnek már rendes vagy alapító tagja s tagdíját 1918. év végéig befizette. 2. Az újonnan belépő alapító vagy rendes tagok, akik tagdíjaikat 1918. évre befizetik s a tagsági nyilatkozatot aláírják. 3. A vármegyei méhész egyesületek tagjai akik egyuttal az Erdélyrészi Méhész Egyesületnek is tagjai, a Méhészeti Közlönyt kapják s tagdíjaikat befizették. A 9 koronának postautalványon való beküldése után a dohány sorrendben postára adatik. A pénz az Erdélyrészi Méhész-Egyesület címére Kolozsvár, Bocskai-tér küldendő s a szelvényen annak célja megjelölendő: *Az Erdélyrészi Méhész Egyesület Elnöksége.*

A méz és viasz nem lesz maximálva. A szaklapok útján értesültünk, hogy a közlekedési miniszter ur az Országos Méhészegyesület útján június hó 15-ére Budapestre értekezletre hívta fel az ország nagyobb méhész egyesületeinek vezetőségét. Ezen az

A „Méhészet” szerkesztősége Ujpest

elvállalja a szállítást:

a Boczonádi-féle szabadalmazott 42-es vándor kaptárnak 24 NB kerettel, árjegyzék szerinti árban.

értekezleten elhatározták, hogy a méz és viasz ára az inséges idei mézelési viszonyok miatt nem lesz maximálva. Sajnos — az értekezletre egyesületünk — valamelyes okból meghívót nem kapott azon részt sem vehetett.

Cukorkiosztás. Az inséges méhcsaládok etetése céljából pénzügyminiszter úr öna gy méltósága a Magyar Méhészek Országos Szövetségének bizonyos mennyiségű cukrot bocsátott kiosztás végett rendelkezésre. A kiosztást az egyesületek végzik. Felkérjük tehát egyesületünk azon tagjait, a kiknek méhcsaládai *tényleg* etetésre szorulnak, hogy a Méhészeti Közlönyhöz csatolt megrendelő ívet lelkiismeretesen töltsék ki, a községi előljárással igazoltassák s az ívet dr. Zsögön Béla pt. tanácsos igazgató alelnök címére bérmentve Kolozsvár Bem-utca 9 sz. alá sürgösen küldjék be. Hogy mennyi cukor jut egy-egy méhésznek, azt valamint az árát s szállítási költségeket az elnökség határozza meg s a tagok címére utánvétellel küldi. Tekintettel arra, hogy a kiosztandó cukor kevés, csak azok jelentsék be szükségletüket, a hol a méhcsaládok *feltétlen. etetésre* szorulnak.

A méhészeti eszközök a gazdasági eszközök közé vannak sorolva. Az Erdélyrészi Méhész Egyesületnek a f. évi július hó 12-én kelt 151 sz. felterjesztésére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr öna gy méltósága július hó 21-én kelt 64755/15. sz. leíratában értesítette az egyesületet, hogy a méhészeti eszközök azon közzsükségleti cikkek (gazdasági eszközök) közé vannak sorozva, melyet a mindenkori viszonyokhoz képest a lehetőség szerint a vasut szállít. A mennyiben azonban adott szállítások körül nehézségek lennének, első sorban az illető vasuti igazgatósághoz kell megfelelő intézkedések megtétele végett fordulni.

Eladó. az Erdélyrészi Méhész Egyesület műhelytelepén (Mészáros-utca 2.) 11 drb. használt, de *teljesen jókarban levő*, egészen újjan duplafalazott orsz. méretű 3 keretsoros kaptárokból összetett *kilences (9 család részére) méhesduc*, ablakrá mával és fedődeszkákkal felszerelve. Egy kilences duc ára a telepen átvéve: 225 K. (Kettőszázhuszonöt K), mely szerint 25 koronáért kapna a vevő

Rokkant katonáknak a lapot ingyen küldjük!

egy család részére kaptárt. A **11 duc**, (99 család részére) ára 2475 K. (Kettőezernégyszázhetvenöt K.) Ajánlatok dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz. Kolozsvár, Mészáros-utca 3. sz. küldendő.

Hirdetési árak 1918-ra: Egyszerű hirdetésnél egész oldal 50 K, féloldal 25 K, negyedoldal 12'50, nyolcadoldal 7 K. Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 10%-al, egész éves hirdetőknél 15%-al olcsóbb. Apróhirdetés szavanként 10 fillér. Hirdetések szövege a szerkesztőség címére, díja a pénztárba (Bocskay-tér) küldendő előre.

Előfizettek 1918-ra.

Mária Lunacseh, Áll. tanítóképző Székelykeresztur, Orosháza és Vidéke Méhész Egyesület, Oláh Mihály, Perlik Lajos, Dezsőffy János, Agárdy Gábor, Mihala István, Maior Sándor 4 K, Orbók Gyula, Papp Ferenc, Kovács József, Kovács F. György, Szathmáry Pál, Wiesinger Alfonz, Szócs András, Bruckner Antal, Szász Mihály 4 K, Juelh Oszkár 3 K, Bidnay Béla, Ötvös Márton, Rác Gyula. Vezér János, Szabó Galiba József, Nádpataky Ágoston. Dr. Pándy Kálmán, Szabados József, Marossán Döme, Mihálik István, Márkon János, Papp Vilmos, Gegesi Samu, Tibori János, Szász Mihály, German Traján, Balogh Jenő (félév), Gombos Romulus, özv. Czeiler Edéné, Pinka István, Szentjóby János 4 K, Török János 4 K, Seidelhofer Gyula 4 K, Csorka András, Bene András 1916; 18-ig 16 K, Antal Dániel, Dancsó András, Gál Zoltán, Ollár György, Moldvai Sándor, Szép Gyula, Kovács István, Király János, Szabó Endre, ifj. Csonta András, dr. Hinléder Fels Ákos, Benedek Pál, Ehri Henrik, Bodóczy Sándor, Sipos György, Nemezc Károly, Tiszántuli Méhészegylet, Hammel Béláné 2—2 K pótlás, Papp József 4 K, Hosszu József, Gazda Márton, ifj. Kovács István, Szabó Lőrinc, Hardik István, Varga Kálmán, Szathmáry György, Payerl Sándor, Huzsuk Rezső, Bokor Ferenc fél év, Fodor Jenő, Szántó Ferenc, Kovács Lajos, Major Sándor 2 K különb., Sztplarik Antal, dr. Magyar Sándor, Fori Ferenc 4 K, Lázár Sándorné 4 K, Rávai János, Schreiber András, Huszár Mihály, özv. Jósa Samuné, Orestean Miklós 1915—18, Diószeghy Lina, Némethy Ferenc, Bernák Béla, Asztalos Ferenc, Kolozsi Demeter, Nagy György, Orsz. Fegyintézet, Illava, Styhler János, Darvas Ignác, Busoin Gyula, Mikecs Elek, Lórint József, Stănescu Vazul, Erdei József, Korpos István, Bedő Albert, Buzogány Kálmán 1918—19, Bányász Lajos, Pap Gábor, Óvéska János, Rakota Miron, Boháriu Péter, Gyulay Sándor 2 K, Komár Miklós 2 K, Bán Janika, K. Kovács Károly, Egri érseki hittani intézet, Antonya János, Unitárius teol. akadémia önképző köre, dr. Csanády László, dr. Tartoll János, Bányai Ferenc, dr. Kolozsváry Bálint, Péterfi Károly, Stégerné Machil Iréne, özv. Kiss Imréné, Kicsid Árpád, Matta Károly, Tamásy József, Szvoboda Rezső, Imreh Ferenc 5 K, Visnyei Mátyás, Bedő Árpád 4 K.

(Folytatjuk.)

ELADÓ 10 (tíz) család méh és 18 (tizennyolc) négy soros teljesen új kaptár, ára 6000 (hatezer) korona. Egy családnak átlag 10 (tíz) kiló méze van. Értekezhetni lehet Buzogány Kálmán abrudbányai unit.

∞ ∞ ∞ ∞ lelkésznél. ∞ ∞ ∞ ∞

Hogyan kell a sonkolyt műléppé átváltoztatni ?

Minden rendelés 2-3 nap alatt elintézt nyer.

Kevés az olyan méhész, kinek ne lenne kiépített, de az építményben már használhatatlan lépei (sonkoly, lép-törmelék). De mivel a méhészkedők jelentékeny száma nem rendelkezik oly felszereléssel, hogy fent nevezett anyagok viasztartalmát kivonja, ennek következtében óréájuk nézve egy értékelen anyagot képez. De én ilyen sonkoly viasztartalmát kivonva ebből

Küldje el sonkoly-készletét!

„fölmulhataflan „Ludwig“ műlépet

állítom elő gőzviaszolvasztóm segítségével. 1 kg. sonkoly után járó „Ludwig“ műlép mennyisége a sonkoly minőségétől függ és **16—28 dekagr.** között váltokozhatik.

Elfogadok salakmentes méhviaszt műléppé való átdolgozásra. A munkadíj 1 klg. viasz után **K 3.50.** Esetleg cserébe fogadok 1 kilógr. viaszt, melyért **80 dekagr.** „Ludwig“ műlépet adok. Műlépről és eszközökről szóló képes árjegyzékem bárkinek **ingyen és bérmentve** küldöm. (6-9.)

RITZMANN LAJOS keresk. méhész és műlépgyáros, **Ókér (Bácska.)**

A Szegedvidéki Méhész-Egyesület

Kasos méhcsaládokat, sőt egész méhészeteket, méhsonkolyt állandóan vásárol

Ajánlatok pontos ármegjelöléssel az Egyesület elnökségéhez (Szeged, Osztróvszky-utca, 4. szám)